

YETKİLENDİRİLMİŞ
YÜKÜMLÜ (AEO) DERNEĞİ

KONU	5.WCO GLOBAL AEO CONFERENCE/ 1.DAY
GÖRÜŞME TOPLANTI TARİHİ	25.05.2021
ÇEVİRİ	Ayşe Gamze ERDOĞMUŞ

GÖRÜŞÜLEN HUSUSLAR/ YAPILAN İNCELEME

Toplantı; Dubai Sivil Havacılık Otoritesi Başkanı & Emirates Group İcra Kurulu Başkanı **Sheikh Ahmed bin Saeed Al-Maktoum** tarafından başlatılmıştır.

Programın gidişatını sunan Al-Maktoum'un ardından Dünya Gümrük Örgütü Genel Sekreteri **Dr. Kunio Mikuriya** Dubai Gümrük otoritelerine ve Birleşik Arap Emirlikleri'ne teşekkürlerini sunmuş, Covid 19 un gümrüğe etkisinden kısaca bahsetmiştir.

Konu başlıkları olarak; İşletmeler dahil YYS programlarının kapsamından, YYS'lerin başarı faktörlerinden, Gümrük idareleri, devlet ve şirket ilişkisinin YYS bağlantısıyla nasıl güçlendirilebileceğinden, YYS programlarının teknolojiye nasıl entegre edileceği hususundan, YYS programları ve tedarik zinciri ilişkisinden, e-ticaretin YYS programlarına etkisinden konferans boyunca bahsedileceğine değinmiştir.

Federal Gümrük İdaresi Genel Müdürü **H.E. Ahmad Abdullah Bin Lahej Al Falasi**, tüm katılımcılara ve konuşmacılara katılımları için teşekkür etmiş, EXPORT DUBAİ ile aynı zamana denk gelen bu konferansın öneminden bahsetmiştir. Covid 19 gölgesinde geçen bu dönemin nasıl kolaylaştırılmaya çalışıldığından ve nasıl tedarik zincirinin devam ettirildiğinin açıklanacağını söylemiştir. Tedarik zincirinin sürdürülebilirliği hususunda çözüm önerilerinin aranacağını söyleyen Al Falasi ayrıca teknolojik gelişmelerin tedarik zincirini nasıl etkileyebileceğinin konuşulacağını açıklamıştır. Sürdürülebilirlikle risk arasında doğru bir orantı olduğunu; AI, blockchain teknolojilerinin risklerine ve fırsatlarına odaklanılacağına değinmiştir. Ayrıca e- ticareti, inovatif fikirleri AEO kapsamında değerlendireceklerini de söyleyen Al Falasi aktif bir katılım beklediğini dile getirmiştir.

Dubai Gümrük Genel Müdürü H.E. Ahmed Mahboob Musabih, Dubai olarak WCO' ya ev sahipliği fırsatı verdiği ve desteklediği için teşekkür etmiştir. Bugün bu konferansın Covid 19 nedeniyle online olarak gerçekleştiğini ama bu sanal dünyanın bir noktada da destek olduğunu söylemiştir. Teknolojinin tedarik zincirini de geliştirmeye yardımcı olduğunu, bu dönemde ticareti YYS'lerle nasıl geliştirdiklerini ve neleri deneyimlediklerini söylemiştir. Özellikle gümrükler olarak pozitif sonuçları olduğu kadar olumsuz sonuçları da olduğunu dile getirmiştir.

YETKİLENDİRİLMİŞ
YÜKÜMLÜ (AEO) DERNEĞİ

Kore Gümrük Hizmetleri Komiseri Mr. Jae Hyeon Lim, SAFE FRAMEWORK OF STANDARDS 2005, 97 YYS programı, 22 MRA partneri AEO 2.0'dan bahsedileceğini dile getirmiştir. Tehdit ve fırsatların YYS' yi nasıl evirdiğine dair bir değerlendirme yapılacağından bahsetmiştir.

Konferansın 1.Oturumu **“AEO 2.0: Sürdürülebilir tedarik zincirlerinin teşvik edilmesi”** başlamıştır.

Bu kısımda konuşulan sorular şu şekildedir:

1. Mevcut YYS programlarının güçlü ve zayıf yönleri nelerdir?
2. Pandemi sonrası dönemde ticareti nasıl artırabilir ve dayanıklı tedarik zincirlerini nasıl sürdürebiliriz?
3. Gelecekte risk ve kolaylaştırmayı dengelemek için AEO 2.0 için minimum temel gereksinimleri oluşturması gereken kritik başarı faktörleri nelerdir?
4. AEO 2.0'ın uygulanabilirliğini garanti altına almak ve küresel tedarik zincirlerinin kurtarılmasını daha da desteklemek için modern ve yükselen teknoloji trendlerinden nasıl yararlanabiliriz?

Dr. Kunio Mikuriya'ya öncelikle 1. Soru yönlendirilmiştir.

Dr. Mikuriya YYS sayılarının ve yapılan YYS anlaşmalarının önemli olduğuna vurgu yapmıştır. WCO çatısı altındaki bu birlikteliklerin çok önemli olduğuna değinmiştir. YYS'nin güçlü noktalarının da bu birliktelik ve dayanışma olduğunu söylemiştir. Fakat YYS'lerin kapsama alanının sınırlılığının ve katılımcı sayısının da buna müteakip sınırlılığının zayıf bir yön olduğunu söylemiştir. Bu rakamları arttırmak gerektiğini ve daha fazla aktörün dahil edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. E-ticaret, yeni iş modelleri, Serbest ticaret bölgeleri gibi aktörlerin sürece dahil edilmesi gerektiğini söylemiştir

Bir diğer problemin uyum olduğunu dile getiren Mikuyira hükümet, gümrük idareleri ve özel şirketlerin WCO' ile harmonize bir şekilde ilerlemesi gerektiğini dile getirmiştir.

3. soruya ise 3 tane kritik başarı faktörü olduğunu söyleyerek cevap vermiştir. Bunlardan ilkinin partner ilişkisini güçlü tutmak olduğunu, gümrüklere ve şirketlere güvenilmesi gerektiğini, bir „capacity building“ yani bir kapasite inşası gerçekleştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. İkinci noktanın dataya erişim üçüncü noktanın da data analizi olduğunu söyleyen Mikuyira verinin nasıl daha verimli kullanabileceği noktasının önemli olduğunu, iş modellerinin bizden ne beklediğinin analiz edilmesi gerektiğini, bu modelleri kolaylaştırmak için ne yapılabilirin belirlenmesi gerektiğini ve böylece meşru ticaretin desteklenebileceğini dile getirmiştir.

Ve son olarak covid 19'un uyum yönetimi hususunda önemli bir örnek olduğunu, bu noktada önemli kriz yönetimi deneyimi yaşadığını, ve kısa bir sürede verilere göre adımların şekillendiğini söylemiştir. YYS Kapsamı hususunda hep teşvik etmeye ve dahil etmeye çalışılan bir hava lduğunu da sözlerine eklemiştir. Ama yeni paydaşların tedarik zincirine hangi hızda dahil olduğunun araştırılması gerektiğini de vurgulamıştır.

YETKİLENDİRİLMİŞ
YÜKÜMLÜ (AEO) DERNEĞİ

Avrupa Komisyonu Vergilendirme ve Gümrük Birliği Genel Müdürlüğü **Mr. Gerassimos Thomas,**

İlk soruya cevap vermiş ve partnerlik hususunda güçlü olunması gerektiğinin altını çizmiş ve bu konunun negatif yerine pozitif anlamda bir başarı faktörü olarak irdelenmesi gerektiğini söylemiştir. Bu konu hakkında prensip belirlenmesi, ilkeler konmasının YYS'lere değer kattığını, özel sektör ve devletin birlikte ilerlemesinin de çok önemli bütçe ve risk yönetimi olduğunu, örneğin AB'nin bu konudaki sınırlandırmalarının bir regulasyon sağladığını ve düzen getirdiğini dile getirmiştir. Olumsuz noktaların ise ticari kolaylık ve güvenlik arasındaki denge faktörüne değinen Thomas uzun vadede bu dengenin sağlanamadığında zarar verebileceğini. Riskleri ve güven seviyesini hesaplamak gerektiğini söylemiştir.

4.soruya ise teknolojiye vurgu yaparak cevap vermeye başlamıştır. Teknolojinin önemli olduğunu fakat kendi içinde de belirli risklerinin olduğunu söylemiştir. Sistemlere bu yeni teknolojiyi tanıtmamanın da bir süre gerektirdiğini, bazı dijitalleşme çözümlerinin harmonize edilmiş monitörlerde, trade portallarında olduğunu, teknolojinin bu problemleri çözmeye yardım ettiğini fakat farklı şekillerde de kullanılması gerektiğini vurgulamıştır. Böylece tedarik zinciri de daha çok hızlaşacak ve verimlileşecek. Sadece kağıt süreçleri için değil yeni bir sektör alanı olarak teknolojinin ele alınması gerektiğini, ARGE yatırımlarının bu kapsamda önemini vurgulamıştır.

Hindistan Dolaylı Vergiler ve Gümrük Merkez Kurulu Başkanı Mr. M. Ajit Kumar, 3.soruya karantina döneminde bile devam etmek zorunda olan bir sistemden bahsedildiğini, bu noktada da tüm sistemlerin birbirine entegre olmasında IT sistemlerinin başarısından bahsedilmesi gerektiğini söylemiştir. Ayrıca dokümanların dijitalleştirilmesinin de bir diğer kilit nokta olduğunu, artık hızın çok önemli olduğunu ve ayrıca kağıt atık yükümlülüğünden kurtulunması gerektiğini söylemiştir.

4.soruya ise machine learninge vurgu yaparak başlamıştır. Hindistan'da veri işlemesi denilen şeye önem verildiğine ayrıca gümrük tarafında da önemli olduğuna değinen Kumar; Hükümet davranışları, gümrük eğilimleri, ihracatçı ithalatçı tedarikçi davranışlarının da machine learning yoluyla incelenme ihtimalinin çok da uzak olmadığına vurgu yapmıştır. Ayrıca data analitiği denilen datayı paylaşıp problemleri niteliklendirme hususunda da blockchain'in bize yardımcı olabileceğine değinmiştir. Transparan, merkeziyetsiz, dağıtık bir sistem olan Blockchain'den Cadena programı kapsamında bahsetmiştir. Tüm gümrük birliklerinin bu data analitik kısmında entegre edilmesi gerektiğini ve daha fazla gümrük işletmesini sisteme dahil etmek gerektiğini söylemiştir.

Güney Afrika Yük Taşımacıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Juanita Maree gelecekte bu risklerin tedarik zinciri açısından nasıl sınıflandırılabileceğine ilişkin bir kategorizasyon yapmış kuruluş riski, işlem riski, tedarik zinciri riski şeklinde bir ayırım yapmıştır. Risklerin tölere edilemediği noktada tehdit olarak algılandığını söylemiş, YYS'lerin bu noktada inisiyatif alması gerektiğini ve bu noktada hükümetlerin ve özel sektörün sorun çözmede beraber ilerlemesinin önemli bir nokta olduğunu söylemiştir. Risk yönetimin bir

YETKİLENDİRİLMİŞ
YÜKÜMLÜ (AEO) DERNEĞİ

katman yaklaşımı meselesi olduğunu ve her katmanın üzerine düşeni yapması gerektiğini dile getirmiştir.

Toplantının 2. oturumu "Hükümetlerarası kurumların ve diğer sınır kurumlarının YYS programlarındaki önemi" hakkındadır. Bu kısımda konuşulan sorular şu şekildedir:

1. Mevcut ulusal YYS programları için SAFE Pillar 3 ne kadar önemlidir?
2. Diğer hangi devlet kurumları (OGA'lar) özellikle COVID-19 salgını sırasında ve sonrasında YYS faydalarını artırmaya ve dolayısıyla sınır etkinliklerini artırmaya yardımcı olabilir?
3. SAFE Pillar 3'teki hangi değişiklikler, sürdürülebilir tedarik zincirlerinin iyileştirilmesini, dayanıklılığını ve yenilenmesini daha da desteklemek için nihayetinde potansiyel sınır verimliliklerini sağlayabilir?
4. Gümrükler, OGA'lar ve hükümetler arası kuruluşlar arasında işbirliği ve uyumu kolaylaştırmak için hangi yenilikçi veya teknolojiye dayalı yaklaşımlar benimsenebilir?

Evrensel Posta Birliği Genel Müdür Yardımcısı Mr. Pascal Clivaz,

4. soruya e-ticaretin bu anlamda önemli olduğunu, gelişmiş e-data ve gümrük beyannamelerinin malların aktarım verilerini içerdiğini ve sektöre yenilik getirdiğini 730 YYS'nin veri gönderme ve veri alma açısından önemli işler başardığını ve bu rakamın yükseltilmesini istediklerini söylemiştir. İnovasyon ve teknolojinin tüm verileri vatandaşların kulanmasına yönelik olduğu için için WCO'nun daha fazla araç kullanmasına ihtiyaç olduğundan bahsetmiştir.

Uganda Gelir İdaresi Gümrük Komiseri Mr. Abel Kagumire ilk soruya Gümrük ve devlet kurumları arasındaki işbirliğine değinmiştir. Tedarik zincirini kolaylaştırma ve güvenliği sağlamanın iki önemli adım olduğuna değinen Kagumire bunu sağlamanın birkaç yol olduğundan bahsetmiştir. Ssite dahil edilmemiş gümrük idarelerine uzmanlık ve danışmanlık sağlanması gerektiğini, kooperasyonun uyum içinde yürütülmesi gerektiğini, risk yönetiminin iyi yapılması gerektiğini ve gümrükler tarafından facilitation süreçlerinin iyileştirilmesinin e ticaret ve dijitalleşmeyle sağlanabileceğini söylemiştir.

Ayrıca 3.soruya yapılması gereken şeyin devletin ajanlarının tedarik zinciri yönetiminde söz sahibi olmaları olduğunu, sistemlerin ve bunların bilgilerinin gümrüklerle paylaşılması gerektiğini dile getirmiştir. Veri değişiminin tedarik zinciri süreçlerini hızlandıracağını ve kolaylaştıracağını sözlerine eklemiştir.

İtalyan Gümrük ve Tekel Dairesi Genel Müdürü Mr. Marcello Minenna, ilk soru için Safe Pillar'ın milli YYS programlarını etkileyeceği cevabını vermiştir. Kurumlar arası işbirliğinin önemine vurgu yapmış, YYS onaylanma ve hizmete sunma aşamalarında zaten AB tarafından belirlenen kurallar olduğundan ama yine de ikilik olmaması açısından imza yetkilisi arandığından ve bu yetkililerin YYS programını genişletmek amacıyla birbirini teşvik etmenin öneminden bahsetmiştir.

YETKİLENDİRİLMİŞ
YÜKÜMLÜ (AEO) DERNEĞİ

Abu Dhabi Gümrük Genel İdaresi Destek Hizmetleri Sektörü ve Teknik İşler Sektörü İcra Direktörü, H.E. Fahed Ghareeb Al Shamsi, ikinci soruya bu kriz ortamında ticareti arttırma havasının oluşturulmasının bir fırsat olduğunu, tedarik zinciri yönetiminin etkisini arttırmak açısından özel sektör ve gümrük idareleri arasındaki bilgi aktarı sürecinin bölünmemesi gerektiğini söylemiştir.

Toplantının 3.oturumu “ **YYS programlarının kapsamını e-ticaret operatörlerine genişletmek** ” hakkındadır.

1. COVID-19 salgını sırasında büyüyen bir e-ticaret dalgasının zemininde, mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeleri (MSME'ler) içerecek bir YYS 2.0 tasarlarken göz önünde bulundurulması gereken temel zorluklar nelerdir?
2. YYS 2.0'ın kapsamı daha fazla e-ticaret paydaşını bir araya getirmek için nasıl genişletilebilir?
3. Siber ortamın etki alanı göz önüne alındığında, e-ticaret MSME'lerini entegre eden bir YYS modelini nasıl tasavvur etmeliyiz?
4. Dünya çapındaki mevcut YYS programlarının e-ticaret operatörlerini kapsayacak şekilde genişletilmesini içeren hangi pratik örnekler izlenecek bir kıyaslama veya model olarak alınabilir?

Dünya Gümrük Örgütü Genel Sekreter Yardımcısı Mr. Ricardo Treviño Chapa, ilk soruya 17 yıl önce YYS kurulduğunda bu küçük şirketleri de dahil etme amacının var olduğunu ama bu ölçekteki şirketlerin bambaşka sorunlarla mücadele ettiğini söylemiştir. Bu sorunlardan birinin de e ticaret olduğunu söyleyen Chapa bu ölçekteki şirketleri sisteme dahil etmenin bir görev olarak algılanması gerektiğine vurgu yapmıştır.Bu noktada risk yönetiminin önem kazandığını ve büyük ölçekli firmaların küçük ölçekli firmalara danışmanlık vermesi mevzunun ortaya çıktığını, YYS programlarının rekabetçiliği hızlandırması bir yanda ama bir yandan da teşvik edici olmasının önemini dile getirmiştir.

Global Express Association Gümrük ve Güvenlik Danışmanı Mr. Dietmar Jost, Sisteme bu msme lerin dahil olmasının büyük işletmeler için de bir problem olabileceğinden, bir entegrasyon sürecinin gerekli olduğundan bahsetmiştir. Finansal ve sistemsel anlamda eksikliklerin tüm düzeni tıkayabileceğine de vurgu yapmıştır.

Guatemala Gümrük İdaresi Genel Müdürü ve Dünya Gümrük Örgütü Amerika Kıtası ve Karayip Bölgesi Başkan Yardımcısı Mr. Werner Ovalle Ramirez,

ilk soruya Orta ölçekli işletmelere odaklanmak konusunun önem kazandığını belirterek başlamıştır. Çünkü covid nedeniyle onların ayakta kalmasının tüm dünyada güçleştiğinden. E ticaretin de artması fiziki küçük ölçekli şirketlerin ekonomisini kötü etkilediğinden bahsetmiştir. Küçük ölçekli şirketlerin ithalat- ihracat yapamamasının gerçek bir sorun olduğunu onların katılımını sağlamanın da bir diğer mücadelemiz olduğunu dile getirmiştir. Amacımızın onların dijital anlamda transformize olması ve süreçlerin çok daha fazla otomasyona dayandırılması, ayrıca bölgesel anlamda da bir inceleme yapılması olduğunu söylemiştir. Tüm verilere erişime sahip olduklarını dile getiren Ramirez bu şirketlerin iletişim kurma kriterlerini bilmek gerektiğini, büyük rakipleriyle ne yapabileceklerini ve sınır ötesinde neler yapabileceklerini hesap etmeleri gerektiğini söylemiştir. Bu YYS programının bu orta ölçekli şirketleri de kapsayan bir program haline getirilmesinin çok iyi bir amaç olduğunu

YETKİLENDİRİLMİŞ
YÜKÜMLÜ (AEO) DERNEĞİ

sözlerine eklemiştir.

3.soruya ise Gümrük idarelerin saydamlığı sağlayabilmek amacıyla datayı en verimli şekilde işlemesi ve erişebilmesi gerektiğini söyleyerek cevap vermiştir.Ve bu noktada %10 luk bir e ticaret boyutunun bile tam olarak güvenin sağlanmadığı noktada süreçleri uzattığını, hem güvenli hem kolay ticaret için gümrüklerin YYS'lere güvenmesi gerektiğini ve gümrüklerin e ticareti teşvik etmesi gerektiğini söylemiştir. Ayrıca küçük işletmeler için YYS'lerin sistemlerini geliştirmenin bir challenge olduğunu, Pandeminin kötü bir şans olabileceğini ama büyük bir sistem değişikliğine gidilip e ticaret arttığından fiziki varlıklar da azaldığı için bu durumun küçük ölçekli şirketler için hem masraf hem vakit açısından bir şans olabileceğini söylemiştir.

Global Trade Solutions İcra Kurulu Başkanı Ms. Louise Wiggett, 2. Soruya Küçük ölçekli şirketleri katmanın önemli ama onların sisteme entegre olabilmesinin daha önemli olduğunu söylemiştir.